

[Domovská Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Práva Maloletých Osôb V Súdnom Konaní](#) > [Latvia](#)

Práva maloletých osôb v súdnom konaní

Autor obsahu

Lotyšsko

Lotyšsko

1. Právna spôsobilosť dieťaťa

Podľa lotyšského práva osoby, ktoré dosiahli plnoletosť, t. j. vek 18 rokov, majú spôsobilosť na právne úkony v občianskom súdnom konaní. Prípady týkajúce sa maloletých osôb predkladajú súdu ich zákonní zástupcovia. Zákonnými zástupcami sú najčastejšie rodičia alebo poručníci dieťaťa.

V zákonom stanovených prípadoch sú maloleté osoby oprávnené uplatňovať si svoje občianske procesné práva samostatne. V takýchto prípadoch môžu byť zákonní zástupcovia prizvaní, aby pomohli maloletej osobe pri súdnom konaní. Je potrebné poznamenať, že deti majú právo slobodne vyjadrovať svoje názory a na tento účel prijímať a odosielať informácie každého druhu a majú aj právo byť vypočuté pri všetkých úkonoch alebo vo všetkých konaniach, ktoré sa ich týkajú. Ak je dieťa schopné sformulovať názor, treba naň prihliadať s ohľadom na vek a vyspelosť dieťaťa.

2. Prístup k upraveným súdnym konaniam

Práca súdov je organizovaná tak, aby sa zabezpečilo, že prípady týkajúce sa ochrany práv a záujmov dieťaťa sa prejednávajú ako naliehavé.

V prípadoch, ktoré sa týkajú dieťaťa, napr. rozvodové konanie, určenie rodičovstva dieťaťa a podobne, zákon ponecháva široký priestor na sprístupnenie dôkazov. Na objasnenie názorov dieťaťa a ich predloženie súdu sa spravidla privoláva príslušný obecný orgán, čiže súd pre rodinné veci zložený z osobitne vyškolených odborníkov, ktorí objasňujú názory dieťaťa v známom prostredí.

3. Multidisciplinárne aspekty

Ochrana práv detí sa realizuje v spolupráci s rodinou, ústrednými orgánmi štátnej správy a miestnej samosprávy, verejnými organizáciami a inými fyzickými a právnickými osobami.

Spoluprácu medzi ústrednými orgánmi štátnej správy a miestnej samosprávy vo veciach ochrany práv detí a rodinných práv, ktorá patria do ich pôsobnosti, koordinuje v súlade so zákonom o ochrane práv detí ministerstvo sociálnej starostlivosti.

Lotyšsko má osobitný postup (nariadenie vlády č. 545 z 12. septembra 2017 o inštitucionálnej spolupráci v oblasti ochrany práv detí), ktorým sa radi organizácia spolupráce medzi ústrednými orgánmi štátnej správy a miestnej samosprávy a mimovládny organizáciami v tejto oblasti. Organizuje sa s pomocou poradných kolegiálnych skupín vytvorených v obciach a Rady pre spoluprácu v záležitostiach týkajúcich sa detí (Bērnų lietu sadarbības padomes). Skupiny pre spoluprácu okrem iného skúmajú jednotlivé prípady týkajúce sa možného porušovania práv detí v prípadoch, keď sú potrebné urýchlené kroky a spolupráca medzi viacerými inštitúciami a keď situáciu nedokáže vyriešiť jediná inštitúcia alebo sa ukázalo, že je nemožné ju vyriešiť dlhší čas.

4. Odborná príprava špecialistov

V právnych predpisoch sa stanovujú široké spektrum odborníkov (sudcov, prokurátorov, právnikov, súdnych

úradníkov a súdnych psychológov), ktorí posudzujú duševný stav dieťaťa, spolu s certifikovanými notármi, príslušníkmi polície, ktorí pracujú s deťmi, atď. – ktorí musia získať odborné znalosti v oblasti ochrany práv detí. Odbornú prípravu pre sudcov v záležitostiach týkajúcich sa práv detí organizuje ministerstvo spravodlivosti.

5. Záujem dieťaťa

Podľa zákona o ochrane práv detí majú práva a záujmy dieťaťa prednosť pri všetkých právnych úkonoch týkajúcich sa dieťaťa. V Lotyšsku sa musia pri všetkých činnostiach týkajúcich sa detí, ktoré vykonávajú orgány ústrednej štátnej správy alebo miestnej samosprávy, verejné organizácie, iné fyzické alebo právnické osoby, súdy a iné orgány presadzovania práva, prioritne rešpektovať práva a záujmy dieťaťa.

Všetky fyzické a právnické osoby musia chrániť najlepší záujem dieťaťa pri všetkých činnostiach a rozhodnutiach, ktoré sa tohto dieťaťa priamo alebo nepriamo dotýkajú alebo ho môžu ovplyvniť. Pri určovaní najlepšieho záujmu dieťaťa by malo byť cieľom nájsť udržateľné riešenie situácie dieťaťa s náležitým zreteľom na osobitnú situáciu, pričom sa náležite zohľadnia kritériá stanovené zákonom.

6. Monitorovanie a výkon rozhodnutí v súdnych konaniach týkajúcich sa detí

Len čo rozsudok týkajúci sa práv a záujmov dieťaťa nadobudne právoplatnosť alebo je okamžite vykonateľný, ale nevykoná sa, zákonný zástupca dieťaťa môže súdnemu úradníkovi predložiť exekučný titul. Podrobnosti o rozsudku súd neposiela dieťaťu osobne. Predpokladá sa, že rodičia alebo poručník dieťaťa ako zákonný zástupca konajúci v najlepšom záujme dieťaťa vysvetlia rozsudok súdu dieťaťu s ohľadom na jeho schopnosť porozumieť mu a oznámia dieťaťu potrebné informácie o pokroku dosiahnutom pri výkone rozhodnutia. Súdny úradník v prípade potreby pri výkone rozhodnutí vo veciach týkajúcich sa starostlivosti a práva styku spolupracuje so súdom pre rodinné veci a vydáva pokyny na poskytnutie informácií potrebných na výkon rozhodnutia a na účasť na exekučnom konaní.

7. Prístup k právnym prostriedkom nápravy

V občianskoprávnom konaní veci týkajúce sa maloletých osôb vedú ich zákonní zástupcovia, ktorými sú spravidla rodičia alebo poručníci dieťaťa. Ak zákon umožňuje maloletým osobám vykonávať svoje občianske procesné práva samostatne, prizvú sa aj ich zákonní zástupcovia.

Stanovuje sa dodatočný nástroj ochrany pre deti z prostredia, kde sa vyskytuje rodinné násilie. Ak je dieťa terčom násillia alebo nátlaku, návrh na ochranu v najlepšom záujme dieťaťa môže podať nielen jeden z rodičov alebo poručník dieťaťa, ale aj súd pre rodinné veci alebo prokurátor. To znamená, že ak zákonný zástupca dieťaťa z akéhokoľvek dôvodu nechráni práva dieťaťa, možno podať návrh na súd prostredníctvom niektorého z uvedených príslušných orgánov. Je potrebné poznamenať, že o ochranu pred násillím možno požiadať v ktorejkoľvek fáze občianskoprávneho konania, a to aj pred podaním žaloby.

8. Postup osvojenia vrátane medzinárodného osvojenia

V Lotyšsku môžu byť maloleté osoby osvojené, ak je to v ich najlepšom záujme. Právne základy pre osvojenie sú stanovené v občianskom práve. Postup osvojenia je stanovený nariadením vlády. Osvojenie schvaľuje súd. Dieťa si možno osvojiť, ak bolo pred schválením osvojenia zverené do starostlivosti a pod dohľad osvojiteľa a poručnícky a opatrovnícky ústav zriadený miestnym orgánom (súdom pre rodinné veci) zistil, že dieťa a osvojiteľ si navzájom rozumejú a existuje dôvod domnievať sa, že osvojenie povedie k vzniku plnohodnotného vzťahu medzi dieťaťom a rodičom. Dieťa, ktoré dovŕšilo vek 12 rokov, musí dať osobný súhlas s osvojením.

Osoba, ktorá si chce osvojiť dieťa, musí podať príslušnú žiadosť na súd pre rodinné veci. Súd pre rodinné veci vykoná v adoptívnej rodine vyšetrovanie v súlade s postupom osvojenia s cieľom zistiť vhodnosť na osvojenie dieťaťa. Dieťa môže byť rozhodnutím súdu pre rodinné veci umiestnené do adoptívnej rodiny.

V zákonom stanovených prípadoch a v súlade so zákonom stanovenými postupmi je možné medzištátne osvojenie vo vzťahu k cudziemu štátu, ktorý je viazaný Haagskym dohovorom z 29. mája 1993 o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach a Dohovorom o právach dieťaťa z 20. novembra 1989, s ktorým

Lotyšsko uzatvorilo bilaterálnu zmluvu vymedzujúcu špecifickú vzájomnej justičnej spolupráce v oblasti zahraničného osvojenia. Medzištátne osvojenie vo vzťahu k cudziemu štátu sa môže uskutočniť po tom, ako Komisia pre zahraničné osvojenia (Ārvalstu adopcijas komisijas) vydá stanovisko, v ktorom sa konštatuje, že proces medzištátneho osvojenia je v súlade so zásadami ochrany práv dieťaťa stanovenými v tomto zákone a že je v najlepšom záujme dieťaťa.

■ Posledná aktualizácia: 19/08/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.